

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ КОЛЕГІЇ

26.02.2016

Харків

№ 1/1

Про підсумки роботи Державного архіву
Харківської області та архівних установ області
за 2015 рік та завдання на 2016 рік

Заслухавши і обговоривши доповідь заступника директора Державного архіву Харківської області (далі – Державний архів) Куша Є.О. колегія відзначає, що діяльність Державного архіву та інших архівних установ області у 2015 році здійснювалася на виконання завдань, передбачених Планом розвитку архівної справи в області на 2015 рік та відповідно до указів Президента України, постанов, розпоряджень та доручень Кабінету Міністрів України, наказів Державної архівної служби України (далі – Укрдержархів), розпоряджень та доручень місцевих державних адміністрацій, наказів та доручень заступника директора Державного архіву.

Одним із пріоритетних напрямків у діяльності архівних установ Харківської області у 2015 році було забезпечення всебічної підтримки української ідентичності.

На виконання Указу Президента України від 11 лютого 2015 року № 69/2015 «Про вшанування подвигу Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні», Державним архівом проведено збір матеріалів про 3-х харків'ян – героїв Небесної Сотні. Прийняті документи стали основою для нової рубрики на веб-сайті Державного архіву «Герої не вмирають...».

На виконання низки доручень та наказів Державної архівної служби України проведено виявлення документів по темі Голодомору. За результатами проведеної роботи підготовлено тематичну добірку документів «Заселення вимерлих внаслідок Голодомору 1932-1933 років українських сіл переселенцями з інших регіонів Радянського Союзу». Цифрові копії виявлених документів та перелік до них направлені на адресу Укрдержархіву. Також надано інформацію про виявлені архівні документи з історії Голокосту.

Серед пріоритетів також було здійснення заходів щодо будівництва нової будівлі для Державного архіву Харківської області. З даного питання обласною державною адміністрацією спільно з Державним архівом вивчено досвід будівництва сучасних архівних споруд на території країн СНД; підготовлено техніко-економічне обґрунтування будівництва; затверджено проект землеустрою для надання архіву в постійне користування земельної ділянки, яка належить територіальній громаді м. Харкова, по вулиці Лосівська, 21. Архівом одержано витяг із Державного реєстру речових прав на нерухоме майно

Будівництво нової будівлі для Державного архіву потребує фінансування з державного бюджету, пошук позабюджетних шляхів фінансування позитивних результатів не дав.

Актуальним, як і в попередні роки, залишалось питання забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду.

У 2015 році виділено додаткове приміщення Архівному відділу Чугуївської РДА, проводився ремонт приміщень архівних відділів Богодухівської, Зміївської та Краснокутської райдержадміністрацій, Куп'янської та Чугуївської міськрад (майже 400 кв. м).

Комунальному підприємству «Міський архів» м. Харкова для проведення капітального ремонту було виділено майже 800 тис. грн. У 2015 році ремонт завершено. Для посилення стану збереженості архівних документів цьому трудовому архіву придбано 6 відеокамер (1 – для зовнішнього спостереження та 5 – для внутрішнього).

Камери для відеоспостереження також отримали архівні відділи Богодухівської, Великобурлуцької, Дергачівської, Зачепилівської, Кегичівської, Красноградської, Первомайської та Харківської райдержадміністрацій.

Протяжність стелажних полиць збільшилася на 233 пог. м. в архівних відділах: Близнюківської та Харківської РДА, Люботинської та Харківської міськрад. Встановлено 24 стелажі протяжністю 63 пог. м. у сховищах КП «Міський архів» Харкова.

З метою посилення пожежної безпеки у державних архівних установах усіх рівнів спільно з органами протипожежного нагляду проведено перевірки протипожежного стану приміщень, архівосховищ, технічного стану електромереж та електроустаткування, розроблені додаткові плани заходів з посилення пожежної безпеки.

Із передбачених у бюджетному запиті Державного архіву на 2015 рік коштів у сумі 62 696,00 грн. на проведення заходів із забезпечення належного рівня його пожежної безпеки виділено 47 304,25 грн. Протягом звітнього періоду на виконання умов договору з ПАТ «Спецавтоматика» та ДП «Харківспецбезпека» проводилося обстеження технічного стану АУПС. На проведення цих робіт за 2015 рік витрачено 20 856,00 грн. за рахунок коштів загального і спеціального фондів державного бюджету, а саме: на послуги з технічного обслуговування системи пожежної сигналізації приміщень Державного архіву – 13 560,00 грн., із технічного обслуговування протипожежної автоматики – 7 296,00 грн., на перевірку технічного стану та перезарядку вогнегасників (100 шт.) – 9 714,00 грн., послуги з вимірювання опору ізоляції силової електропроводки та живлячих кабельних ліній у будівлях архіву по вул. Мироносицька, 41 та пр-т. Московський, 7 — 16 734,25 грн.

Проте, у затвердженому кошторисі Державного архіву на 2015 рік не передбачено кошти на побудову системи пожежної сигналізації й системи пожежогасіння в орендованому приміщенні (пл. Свободи, 6), на перевірку та випробування пожежних рукавів, на послуги з вимірювання опору ізоляції силової електропроводки та живлячих кабельних ліній у будівлях архіву по вул. Мироносицька, 41 та пр-т. Московський, 7.

Архівними відділами РДА та міськрад області упродовж 2015 року було проведено ряд заходів, спрямованих на посилення протипожежного захисту.

Протипожежну сигналізацію встановлено в приміщенні Архівного відділу Люботинської міськради. Архівним відділам Дворічанської та Харківської

райдержадміністрацій придбано 3 вогнегасники. Перезаряджено 20 вогнегасників в архівних відділах Балаклійської, Харківської РДА та Люботинської міськради. Також придбано 8 вогнегасників КП «Міський архів» м. Харкова та 1 – трудовому архіву Чугуївської міськради.

Встановлено металеві входні двері Архівному відділу Чугуївської міськради, оббито металом двоє дверей Архівного відділу Коломацької РДА. Встановлено ґрати на вікна в сховищах Архівного відділу Лозівської міськради та трудового архіву цього району.

Начальник Архівного відділу Борівської РДА взяла участь у навчаннях щодо профілактики пожеж у побуті. До проведення заходів долучались представники служби цивільного захисту у Борівському районі Харківської області, державні службовці, керівники державних підприємств, установ, організацій, селищний та сільські голови.

За участю представників МНС України в Харківській області були проведені навчання працівників Архівного відділу виконавчого комітету Харківської міської ради за сигналом «Пожежа».

Водночас, у зв'язку з дефіцитом фінансування, залишається невирішеним питання оснащення сховищ архівних установ області системами автоматичного пожежогасіння.

Активно проводилися роботи архівними установами області з ремонту та реставрації документів. Протягом року у Державному архіві Харківської області відреставровано майже 50 тис. аркушів документів з паперовою основою, що перевищило планові показники вдвічі.

Цей показник, за оцінкою Укрдержархіву, є одним із найбільших в системі архівних установ України.

Державним архівом, крім того, оправлено 1 013 од. зб., що також перевищило план більше ніж удвічі, та відремонтовано понад 4 тис. арк. документів з паперовою основою.

З метою поліпшення умов зберігання документів, архівними установами області закартоновано і перекартоновано понад 23 тис. справ, що перевищило план майже на 3,5 тис. од. зб., з них найбільше закартоновано Державним архівом – 6 020 справ.

У межах Регіональної програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ на 2015-2019 рр. та Плану розвитку архівної справи на 2015 рік архівними установами області було перевірено наявність та фізичний стан більше 116 тис. од. зб. на паперовій основі та 1402 одиниць зберігання фонових документів. Усі планові показники значно перевиконано.

У звітній період проведено страхування 3-ох унікальних документів Державного архіву Харківської області. Слід зазначити, що таку роботу виконали тільки 1 центральний і 7 обласних архівів.

Продовжувалася робота з комплектування архівних установ документами Національного архівного фонду. У 2015 році на зберігання до Державного архіву надійшло 3 нових управлінських фонди: Колекція документів про харків'ян – учасників Революції гідності, Управління державної служби Головного управління

Державної служби України в Харківській області, Районні у місті Харкові виборчі комісії за 2015 рік, а також 7 частин управлінських фондів.

Всього за 2015 рік взято на облік 573 од. зб. постійного зберігання на паперовій основі, з яких 493 од. зб. управлінської документації, 50 од. зб. особового походження та 30 од. зб. з особового складу.

Крім того, Державний архів області прийняв на зберігання 1672 од. зб. тимчасового зберігання з позачергових виборів Президента України 25 травня 2014 року та з місцевих виборів 25 жовтня 2015 року.

За звітний період до архіву надійшли нефондові документи: 53 од. зб. фотодокументів, 10 од. зб. фонодокументів, 35 од. зб. відеодокументів та 1555 од. од. зб. фонду користування кінодокументів.

Протягом 2015 року до архівних відділів РДА та міськрад області надійшло більше 28 тис. одиниць зберігання управлінської документації (план перевиконано на 46%). Найбільші показники в архівних відділах Балаклійської, Вовчанської та Великобурлуцької райдержадміністрацій.

Архівними установами області продовжувалася розробка науково-довідкового апарату до документів.

Упродовж 2015 року Державним архівом вдосконалено 9 описів дорадянського періоду, що становить 1 638 од. зб. управлінської документації, тематично розроблено 1 управлінський фонд № 6560 (Колекція документів про харків'ян – учасників Революції гідності восени 2013 року – взимку 2014 року) та частково фонд Р-5044 (Виконавчий комітет Ізюмської районної ради депутатів трудящих). Поодиночно розроблено 279 од. зб. і складено 1017 каталожних карток. Поодиночно розроблено 50 од. зб. особового походження та складено 50 каталожних карток на документи особового походження фонду Ломакіна Геннадія Івановича, учасника бойових дій в Афганістані, заступника голови Харківської міської спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів).

Тривала робота з каталогізації нефондових документів. Складено 53 каталожні картки на фотодокументи, 10 - на фонодокументи та 35 - на відеодокументи.

Продовжувалася робота з каталогізації документів в архівних відділах області: усі 33 архівні відділи провели роботу з каталогізації фондів РДА, райвиконкомів, міськрад та селищних рад (переглянуто 669 од. зб. та складено 2958 карток). Більше всього переглянуто документів архівними відділами Близнюківської (50), Вовчанської (50), Чугуївської (104) РДА, складено карток – архівними відділами Близнюківської (500), Краснокутської (300), Чугуївської(240) райдержадміністрацій та Харківської (165) і Лозівської (120) міськрад.

До систематичного каталогу Державного архіву індексовано, систематизовано та включено 6 055 каталожних карток. Продовжувалась робота з його удосконалення: систематизовано та уточнено анотацій на 8 837 тематичних картках.

Досить активною була робота експертно-перевірної комісії Державного архіву. За звітний період проведено 12 її засідань, на яких схвалено описів на управлінську документацію понад 50 тис. од. зб. (перевиконання майже у 3 рази); на документи особового походження у кількості 50 од. зб., на науково-технічну документацію - на 208 од. зб., на фотодокументи - на 53 од. обл., на фонодокументи — на 10 од. обл., на відеодокументи — на 35 од. обл. Погоджено описів справ з

особового складу більш ніж на 28 тис. од. зб. (перевиконано вдвічі), 334 номенклатури справ. Із усіх інших видів документів план виконано у повному об'ємі.

ЕК архівних відділів області на своїх засіданнях схвалили описи справ управлінської документації на 35 тис. од. зб. (план перевиконано більш ніж у 2 рази), погодили на ЕПК Державного архіву та схвалили ЕК описи справ з особового складу на 24 тис. од. зб. (план перевиконано більш ніж у 4 рази); 362 номенклатури справ, 59 інструкцій з діловодства, 202 положення про ЕК, 200 положень про архівні підрозділи.

Державним архівом, з метою одержання власних надходжень, проводилася робота з упорядкування документів. Передбачалося упорядкувати 200 од. зб. управлінської документації постійного зберігання, фактично упорядковано 2 тис. од. зб. (план перевиконано більш ніж в 9,5 раз), також упорядковано 3 тис. од. зб. з особового складу (при плані - 60) та 136 од. зб. науково-дослідної документації (цей вид робіт не планувався).

З метою підвищення фахового рівня співробітників, які працюють з документами на підприємствах, в установах та організаціях, проведено 1 семінарське заняття за межами архіву (на базі КП Регіональний учбово-методичний центр охорони праці); на базі Державного архіву – практичний семінар для відповідальних за архів та діловодство установ, підприємств та організацій – джерел комплектування Державного архіву та семінарське заняття з підвищення кваліфікації працівників Харківського апеляційного адміністративного суду.

Також на базі Державного архіву проведено 3 семінари з підвищення кваліфікації та обміну досвідом для працівників архівних відділів РДА, міськрад області та трудових архівів.

Архівні відділи області провели 84 семінари з діловодними службами та архівними підрозділами підприємств, установ та організацій. Також залучалися працівники архівних відділів РДА та міськрад залучалися до проведення 43 семінарів з підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб установ підприємств та організацій, організованих керівництвом місцевих державних адміністрацій або їх самостійними структурними підрозділами, та органами місцевого самоврядування.

Тривала робота з популяризації архівних документів.

Упродовж звітнього періоду в Державному архіві підготовлено 15 інформаційних листів із повідомленнями про відомості, виявлені в документах та друкованих виданнях Державного архіву за воєнною тематикою.

Архівні відділи райдержадміністрацій та міськрад області підготували 38 таких документів.

У 2015 році Державним архівом експоновано 16 виставок архівних документів, серед яких 6 оприлюднено у режимі on-line на його власному веб-сайті. Серед них: «До роковин трагедії Голокосту», «Одвічна біль Афганістану», «З історії харківської караїмської громади» та інші.

Державним архівом проведено 1 теле - та 5 радіопередач, опубліковано 5 статей у пресі. Архівними відділами РДА та міськрад написано 50 статей, проведено

51 виставку, 4 виступи по радіо та 1 телепередачу (Архівним відділом Чугуївської РДА).

Певна увага упродовж звітнього періоду приділялась просвітницькій роботі серед молоді.

Проведено 8 оглядових екскурсій по Державному архіву: для студентів вищих навчальних закладів та 3 навчально-виробничі практики для студентів Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.

Архівними відділами області проведено 3 оглядові екскурсії. Також Архівним відділом Харківської міськради проведено 3 практики зі студентами Харківської державної академії культури.

2015 року Державним архівом проведено читацьку конференцію за темою: «Підпільний та партизанський рух на Харківщині у 1941 – 1943 роках». Також працівники архіву взяли участь у роботі круглого столу з питань архівної справи, організованому історичним факультетом Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. та у роботі науково-технічної конференції НДІ макрографії.

У звітній період у читальних залах Державного архіву працювало 380 користувачів - громадян України та 6 – іноземців. У читальних залах архівних відділів працювали 169 користувачів – усі громадяни України.

Особлива увага архівними установами області приділяється роботі зі зверненням громадян. З метою пришвидшення пошуку необхідної інформації проводиться удосконалення науково-довідкового апарату архівних установ області. Звернення громадян, що надходять, виконуються вчасно, у передбачений Законом України «Про звернення громадян» термін.

Державним архівом 2015 року виконано понад 3 тис запитів соціально-правового характеру (план перевиконано втричі), 2670 запитів за актами цивільного стану (перевиконання майже у 5 раз), а також 174 генеалогічних запити та 326 тематичних (відповідно плану). Значне перевиконання планових показників пояснюється збільшенням кількості звернень громадян за документами ДРАЦС.

Архівними відділами області виконано 2400 тематичних запити, 10,5 тис. запитів соціально-правового характеру. Простежується зменшення кількості виконаних запитів архівними відділами РДА та міськрад області, у порівнянні з 2013-2014 роками, це пояснюється передачею до трудових архівів більшої частини документів з особового складу. Трудовими архівами за звітній період виконано 8,5 тис. запитів.

Однак, поряд із позитивними зрушеннями залишається невирішеною низка проблемних питань.

Не дали результату пошуки шляхів фінансування проекту будівництва спеціалізованої споруди для розміщення Державного архіву Харківської області. Можливості архіву щодо приймання документів на зберігання повністю вичерпано ще 20 років тому.

Також у Державному архіві простежується плінність кадрів протягом звітнього періоду, пов'язана із звільненням працівників за власним бажанням, угодою сторін. Звільнення за власним бажанням працівників пояснюється низьким рівнем заробітної плати. Протягом року вибуло 12 працівників (із 52 по штату), з них – 4 державні службовці. Загальна плінність кадрів у 2015 році становить 23%.

Отже, простежується значне, у декілька разів, збільшення об'ємів робіт за основними напрямками діяльності Державного архіву при нестачі кадрів.

Підводячи підсумки роботи Державного архіву та архівних установ Харківської області у 2015 році, слід зазначити, що протягом вказаного періоду тривали роботи зі збереження документального надбання Слобожанщини, поповнення Національного архівного фонду та розширення доступу до архівної інформації.

Враховуючи викладене вище, **колегія вирішує:**

1. Звіт про підсумки роботи Державного архіву Харківської області та архівних установ області за 2015 рік, визначення завдань на 2016 рік взяти до відома. Стан проведеної архівними установами у 2015 році роботи щодо виконання Плану розвитку архівної справи у Харківській області визначити як добрий.

2. Визначити на 2016 рік пріоритетними напрямками діяльності Державного архіву та архівних установ області:

2.1. Всебічну підтримку української ідентичності.

2.2. Розширення доступу до архівних документів.

2.2. Здійснення заходів, спрямованих на будівництво окремої будівлі для розміщення в ній Державного архіву Харківської області (за умови фінансування).

Термін виконання: протягом року

3. Керівництву Державного архіву, архівних відділів райдержадміністрацій та архівних відділів міських рад міст обласного значення Харківської області забезпечити:

3.1. Надійність експлуатації архівних будівель і приміщень, систем їх життєзабезпечення, посилення охоронної і протипожежної безпеки архівосховищ.

3.2. Виконання у повному обсязі показників, передбачених на 2016 рік Регіональною програмою здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ на 2015-2019 рр.

3.3. Контроль за станом упорядкування архівних документів за встановлені законодавством строки їх зберігання в архівних підрозділах органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

3.4. Виконання у 2016 році усіх планових показників, передбачених планом розвитку архівної справи Харківської області на 2016 рік у повному обсязі.

3.5. Питання про стан виконання плану розвитку архівної справи Державного архіву Харківської області та архівних установ області за підсумками I-го півріччя 2016 року розглянути на засіданні колегії Державного архіву Харківської області у III-му кварталі 2016 року.

Термін виконання: червень 2016 року

5. Питання про стан виконання Державним архівом Харківської області Регіональної програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом

документів НАФ на 2015-2019 рр. у 2016 році розглянути на засіданні колегії Державного архіву Харківської області у IV кварталі 2016 року.

Термін виконання: листопад 2016 року

**Голова колегії,
заступник директора архіву**

Є.О. Куц